

CHANSON
POTRET PLOUILLAU.

Var ton : *Adieu, Pontrëo.*

M'AM bije speret da gompren , evel a meus
 fantazi ,

Me a vije n'em impliet da zonet da gomposi
 Eur c'himiât leun eus a c'hlac'har , grêt da gons-
 crivet yaouanq

Odeustennetar billet du e barser blaves prezant :

E bars er bla mil eiscant c'hoec'h , ar bemb a
 vis guengolo ,

E zeo digueet adare eus a baros Plouillau
 Tud yaouanq evit an arme , tud eus ar re der-
 rupla ;

Glac'haret è o oll ligne , p'o guelont o partia.

Dabartiagant an actifne zeus qen nemet pèvarz
 Ervoanic Jacob , eus ar bourg , ha Guiljan ar
 Meledar ,

Ha Yannic Prât eus ar Goajou ha Pipian Aveant :
 Pèvar den eus ar re vrava , corfou caer ha tud
 vaillant.

Ervoanic Jacob a lare en deiz-se d'e gamarad :
 Emâ a zo un devez trist hac a ra din calonad !

Guelet va mam baour o vouela , ha va zad qez
désolet !

Va c'halonic ebars em c'hreiz zo dija qazirannet.

Calz a sonchse dè , marteze , penos e ven ur
poltron ,

Em be aon' rac un ten fuzuil pe rac ur vouled
canon ,

P'otramant aoun' rac ar fatiq , o vale dre an
hentchou ,

Pe gousqet var ur guele can ebars er c'horde-
gardou.

Douguen va dillat var va chooq , va fuzuil ha
va zabren ,

Bale bemde a guër da guër dre ar fanq hac ar
vouillen ;

Ha goude e fin va beach rancout marteze camp ,

Pe gousqet var an douar yen , pe otramant bi-
roaqi.

Tor o deus an neb a sonch se ; ma c'halent
lenn em c'halon

Evit gnelet va bolonte ha va inclination ;

Ma ne fofse nemet va goad me en scuillse tout
joaüs

Evit souten hon Impalaër , un tad qer caran-
tezus !

Piou ne gombatse qet hardi gant un Impalaër
christen ?

Ur gaus qer just hac e hini a zo facil da zouten ,

Pa zomp memprou da Jesus-Christ, soudarded
 an Aviel,
 Bugale da Zoue an Tad, templou d'ar Speret-
 Santel.

Arça eta camaradet, qent quittat eus hor
 c'hontre.

Demp-ni da ilis Plouillau da suplia hon Doue
 D'hor preservi demeus goal chanç pa vezitup en
 armeou,

Ila da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor
 mamou,

Adieu dêc'h, Autrou Sant Millau, patron eus
 ar baros-mâ;

Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da
 vouela:

Pedit Doue hac ar Verç'hes da gavet soign a-
 c'hanomp,

Hac hon Ael-mad d'hor c'hunduo partout elec'h
 ma zefomp.

. Adieu, va mab, va esperanç, eme an tad
 dezolet,

Piou a gonsolo da dud paour goude ma vi partiet?
 Pa vin acablet gant cosni, me vo elêvet o laret:
 Ma vije va mab qès er guêr, en dije va soulajet.

Clevit ar yam o qimiadi ive digant e buguel:
 Deus mâ c'hoas ma c'hambassin ur vech qent
 eguet mervel;

Aben ma retorni d'ar guêr me vo êt eus ar bed-mâ

Deusamân etre va divrec'h evit ar vech diveza.

A guichen ar moment fatal ma c'heüs tennet
d'ar billet ,

Bemnos vel ma fot din cousquet , me a seblant
da velet

O tont eus eur gombats sangland , var eur chariot
blesset ,

Pe tolet en eun hospital , gant an oll abandonet.

Ar soudard yaouanq contristet , c'hoas qent
eguet partia ,

Evit essât o c'honsoli a lavar , en eur vouçla :
Tavit , va zad ha va mam baour , ha bevit en
esperanç :

Doue , tad a visericod , a so bras e brovidanç.

Goude ma vo fin dar brezel ha goneet ar victoar ,
Gant graç Doue hac ar verc'hes , e vezo fin d'ho
clac'har ;

Evit merq eus hor vaillantis gant lore deus hon
tocou ,

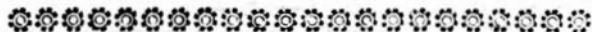
Ni a zistroy prest d'arguêr evit sec'hi ho taelou.

Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet
Adieu d'hon oll anaoudeguez , ha qerent , ha
mignonet :

Ha ma na memp qet ar boneur er ped mâ d'en
em velet ,

Graç deomp ebars er barados assambles d'en
em gavet.

FIN.

GUERZ

VAR SUJET DISTRO UN DEN YAOUANQ

PARTIET GANT AR GUENTA REQUISITION.

Var ton : *Va Flaneden zo caled.*

TOSTAIT oll, tud yaouanq, ha qemerit true
 Ouz ar blaneden bonner a boez var va bue;
 Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,
 Da zoulaji va foanniou, deut da voela varne.

Cetu deg vloas tremenet ma zòn bet contraignet
 D'abandoni va c'herent, va douç, va mignonet;
 Evit monet d'ar brezel da zouguen an armo
 E faveur al liberte voa promet d'am bro.

Abaoue qeit all amzer, n'alfen qet lavaret
 Pet combat ha pet poanniou a meus-me anduret.
 Tri c'hant leo am separe eus va c'herent nessa,
 Na meus bet diouto qélou an distéra.

E creiz ar c'harnach bemde va buez exposet,
 Unan demeus va diou vrec'h erfin a meus collet,
 Hac evit oll recompanç e meus bet va c'honje,
 Hep receo nep pansion da veva em c'hontre.

C'hoas laouen o tijezel servich ar Republik,
 N'en deo qet deut va speret da gompren er fatiq
 Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober
 Aroc guelel va zud qèr hac éruout er guèr.

Collet e meus ar gallout da rêi sicour d'am zad,
 Hac o tivoeret va brec'h, n'allin mui labourat.
 Brémâ va zud am mago, pa meus-me c'hoas ar chang
 M'o deus leve hac arc'hant ebars en abundanç.

Cetu me dija êru tostic demeus ar guêr;
Gant ar joa ouz va gêlet an oll a ray din cher,
Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,
Ila va mestrezic fidel a vo oll ravisset.

Bonjour dec'h, ô va c'houtrel eurus en em gavân
Gallout c'hoas ho contempli, dont da vervel amân.
Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet
O tostat demeus an ty el lec'h m'ôn bet ganet.

Mes, oc'h antreal onni, e zôn bet trubuillet,
Un den dianav din-me en deus din lavaret :
Eruet fall oc'h amân; sortiit, va mignon;
Ne mâ qet ar mestr er guêr, n'ho po qet aluzon.

Souezet bras o velet n'anaveyen hini
Touez gentlies personach a voa o rêu en ty,
E meus-me prest respontet : ententit va rêson,
Me n'en don qet deut amâ da glasq an aluzon.

Clasq a rân va c'herent qer er plaç m'ôn bet ganet;
Al lec'h-mâ a zo dezo, amâ ôn bet maguet.
Lavarit din, me ho ped, pelec'h en o c'havin :
Ne zefot netra qer din evit va c'hontantin.

An den-mâ a zo follet, int commancet crial :
N'en dê qet mab d'hor mestr-ni; ret eo er chasseal.
Gêlet ho pijs neuze eur vanden mevollyen
O tiredec gant bizier d'am chasseal souden.

O sortial gant glac'har ha beuzet em daelon,
Da glasq va zad elec'h all, po clêvet o c'hêlon,
En hent e zôn bet scôet, vel gan eun tol curun,
Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Souden e meus racontret va c'hear ar yaouanqs,
Eur zac'hic staguet outi, o c'houlou e bara.
O clasq compren ar maleur varnomp-ni digûezet,
Va speret zo bet troublet, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant I roit din hoc'h assistanç,
Roit din an nerz da glêvet ponos ho Providanç

— 2 —

E devez bet pernetot, evit va c'hastia,
Ma zomp-ni bet reduiset er stat an horrupla!

Va c'hoaric paour, me ho ped, soulajit va mizer;
Hast bras a meus da glêvet qêlou deus va zad qer,
Hac ous ar vamic toner e devez hor savet:
Mervel a rân en defot o zerc'hel ambrasset.

Siouas dit, va breuric paour! ne oufes qet compren
P'eguen bras eo hor maleur, peguer bras hon anqen...
Allas! ouspen hor madou a renqomp divoeret:
Hor c'herent carantezus zo bet deomp ravisset.

En despet d'al lezennou grêt gant ar Republik,
Hon tad voa chommet fidel d'an Ilis Catholig;
Hac-se gant an tirantet e zeo bet condaonet
Da bignat var ar chaffot vit beza dibennet.

Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,
Hac ive, prestic goude, siouas! int bet guerzet,
Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,
Hor mam a zo bet neuze scêt gant ar maro.

Cessit, va c'hoar, da harlant; cessit d'am dezoli,
Re a meus var an douar a dourmant hac anui,
Er moment mac'h esperen commanç beva curus,
En em garân, va Doue! mayoc'h-muy maleurus.

Goude beza servichet ar Republik ingrat,
E deus, d'am recompanci, guillotinet va zad,
Laqet va mam da vervel dre nerz an dizesper,
Ha guerzet va oll vadou; n'em bo nemet mizer.

Diouz an tourmantchou garo a stourm ous va speret,
Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed?
Ar plac'h e deus captivet a bel va zantimant
A zoulajo va hirvoud gant e c'homzou charmant.

Varzu ty va mestrezic e zân gant esperanç
Caout en e fidelite remed ous va zouffranç:
Bonjour dec'h, va rouanez; cetu me deut er vro:
Ancouët eo va oll boanniou, mar am c'harit atao.

Me zo FANCHIC, ho mignon, distro eus ar brezel,
Hac a so en peb amzer chommet d'éc'h-u fidel.
Demeus va oll garantez ebars en hoc'h andret
E meus, bremâ esperanç beza recompancet.

Petra, paour qez reuxeudic! clasqit-u em c'hever?
Biscoas ne meus ho qüelet, na deziret ober;
Biscoas ne meus ho caret, na birviquen n'er grâu,
Ha ceta, en hér gomzou, ho setanç diveza.

Me zo an den maleurus, ne gafet qet e bar.
Mil guech milliguët an heur m'on deut var an douar!
Oll gouliou va c'halon zo néve digoret,
O veza bet rebutet gant va muya caret.

Va mestrez ouz va güelet couezet en paourente,
Nijet e fromessaou, nijet e c'harante.
Esperanç va eurusted, allas! zo tremenet
Evel ma ra un ure en nös dre hor speref.

An, exempl-mâ, tud yaouanq, a deus d'oc'h instrui
Peguen dister ar bed-mâ, leun a ingrateri;
Epad ma zoc'h pinvidiq, gant an oll oc'h caret,
Mes mar tro rod ar fortuna... adieu ar mignonet!

Petra rân var an douar? collet ya-mam, va zad,
Va mestrez ha va madou, va brec'h da labourat;
O vervel pe o veva er c'hoad gant al loened,
Rin guell eguet implori amâ faus mignonet.

Er c'hoajou an tevalla o tont d'en em gurat,
Maguet vin gant va glac'har, hac eus va daoulagad
E tiredo an daelou da drec'hi, va zec'bed,
Betec ar moment eurus ma quittain ar bed.

En despet d'an injustic a eprouvan hirio
Ma bedo a greiz calon evit bonnet va bed
O va Doue! deurvezit renta, dre ho puissanç,
Ar boneur, al liberte d'am brò guër eus a France.